

טיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), התשע"ז-2017 - הסמכת ועדת השרים

לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס:

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס') התשע"ז-2017, המצ"ב.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

דברי הסבר

רקע כללי

במסגרת הניסיון שהצטבר בקשר לשומות של יהלומנים נמצא כי אופן המיסוי של ענף זה דורש בחינה מחדש, זאת בשל מאפיינים מיוחדים הקיימים בענף, כגון מדידת שווי מלאי ובפרט לצורך ירידת ערך. לאור זאת, הוקם צוות ברשות המיסים לבחינת מיסוי ענף היהלומים בישראל ודרכי הטיפול בהיבטי מס הכנסה, מכס ומע"מ. התיקונים המוצעים בתזכיר חוק זה גובשו בעקבות המלצות הצוות, ולאחר שניתנה הסכמה לגבי עקרונות המיסוי של נציגי בורסת היהלומים הישראלית והתאחדות תעשיית היהלומים, בהסתמך על כך שרשות המסים תפעל להסדרת הענף באופן הוגן וראוי על בסיס העקרונות שנדונו בין הצדדים. אופן יישום הוראות החקיקה, לרבות התקנות שהותקנו מכוחה, ייבחן מחדש בתום שלוש שנים מיום ג' בטבת התשע"ז (1.1.2017) (בין היתר, נוכח היותן ייחודיות ושונות מהרגיל בשיטת המס הישראלית).

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא צפויה השפעה על משק המדינה.

תקציב

לא צפויה השפעה על תקציב המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא צפויה השפעה על מצבת כח האדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

המשנה ליועמ"ש לממשלה (כלכלי-פיסקאלי) אישר את טיוטת החוק.
לא התקבלה עמדת שרים אחרים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי: 07חקיקה ממשלתית ;

מוגש על ידי שר האוצר

י"א בתמוז התשע"ז
05 ביולי 2017

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה :

טיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' ...), התשע"ז-2017.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים :

במסגרת הניסיון שהצטבר בקשר לשומות של יהלומנים נמצא כי אופן המיסוי של ענף זה דורש בחינה מחדש, זאת בשל מאפיינים מיוחדים הקיימים בענף, כגון מדידת שווי מלאי היהלומים ובפרט לצורך ירידת ערך. לאור זאת, הוקם צוות ברשות המסים לבחינת מיסוי ענף היהלומים בישראל ודרכי הטיפול בהיבטי מס הכנסה, מכס ומע"מ. התיקונים המוצעים בתזכיר חוק זה גובשו בעקבות המלצות הצוות, ולאחר שניתנה הסכמה לגבי עקרונות המיסוי של נציגי בורסת היהלומים הישראלית והתאחדות תעשיית היהלומים, בהסתמך על כך שרשות המסים תפעל להסדרת הענף באופן הוגן וראוי על בסיס העקרונות שנדונו בין הצדדים. אופן יישום הוראות החקיקה, לרבות התקנות שהותקנו מכוחה, ייבחן מחדש בתום שלוש שנים מיום ג' בטבת התשע"ז (1.1.2017) (בין היתר, נוכח היותן ייחודיות ושונות מהרגיל בשיטת המס הישראלית).

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

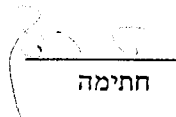
מוצע בהצעת ההחלטה לתמוך בטיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' ..) לאור הנסיון שהצטבר בקשר לשומות של יהלומים ולאחר שנמצא כי אופן המיסוי של ענף זה דורש התייחסות אחרת לענין הליכי השומה. לכן, למרות שמדובר בהליכי שומה שונים לענף היהלומים נראה כי שונות זו נדרשת. מוצע לקבוע כי החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק בעניין טיוטת החוק היא על דעת הממשלה, ולהנחות את שר האוצר להניח את הצעת החוק בהקדם על שולחן הכנסת.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פיסקאלי) - אין מניעה משפטית בקבלת ההחלטה המוצעת.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה :

היוה"מ למינהל הכנסות המדינה גורסת כי אין מניעה משפטית בקבלת ההחלטה המוצעת.

חתימה

היועצת המשפטי למינהל הכנסות המדינה
תפקיד

טליה דולן-גדיש
שם

טיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס') (התשע"ז-2017)

א. שם החוק המוצע

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס')... התשע"ז-2017.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

במסגרת הניסיון שהצטבר בקשר לשומות של יהלומנים נמצא כי אופן המיסוי של ענף זה דורש בחינה מחדש, זאת בשל מאפיינים מיוחדים הקיימים בענף, כגון מדידת שווי מלאי היהלומים ובפרט לצורך ירידת ערך. לאור זאת, הוקם צוות ברשות המסים לבחינת מיסוי ענף היהלומים בישראל ודרכי הטיפול בהיבטי מס הכנסה, מכס ומע"מ. התיקונים המוצעים בתזכיר חוק זה גובשו בעקבות המלצות הצוות, ולאחר שניתנה הסכמה לגבי עקרונות המיסוי של נציגי בורסת היהלומים הישראלית והתאחדות תעשיית היהלומים, בהסתמך על כך שרשות המסים תפעל להסדרת הענף באופן הוגן וראוי על בסיס העקרונות שנדונו בין הצדדים. אופן יישום הוראות החקיקה, לרבות התקנות שהותקנו מכוחה, ייבחן מחדש בתום שלוש שנים מיום ג' בטבת התשע"ז (1.1.2017) (בין היתר, נוכח היותן ייחודיות ושונות מהרגיל בשיטת המס הישראלית).

ג. עיקרי החוק המוצע

סעיף 1

על פי כללי החשבונאות המקובלים, ערכו של מלאי עסקי נקבע לפי שווי מימוש נטו של המלאי, או לפי מחיר העלות, הנמוך מביניהם. בעסקי יהלומים ואבני חן עשוי להיות קושי לאמוד את שווי המלאי, בפרט לצורך ירידת ערך, בשל מאפייניו המיוחדים. לפיכך, מוצע לקבוע כי מדידת המלאי בענף זה, לצורך קביעת ההכנסה החייבת (קרי לצרכי מס), תבוצע על פי עלות המלאי בלבד. כמו כן, מוצע לקבוע ששר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יהיה רשאי לקבוע לסוגי יהלומים, הוראות שלפיהן יימדד המלאי העסקי שלא לפי עלותו.

כמו כן, כדי לוודא שמדידת העלות תיעשה באופן אחיד, אובייקטיבי ומדויק, מוצע להסמך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע הוראות בדבר מדידת המלאי העסקי שנרכש החל מיום ג' טבת התשע"ז (1.1.2017), לצורך קביעת הכנסתו החייבת של יהלומן, לרבות הוראות בדבר אופן מדידת עלות המלאי ושווי ומקרים שבהם תותר הפחתה בירידת הערך, וכן דרכים ושיטות להוכחתם. יודגש כי מדידה זו היא לצורכי מס בלבד ולא תשפיע על הטיפול החשבונאי בהפחתה לירידת ערך, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים כאמור.

יצוין, כי לשם השלמת המהלך מוצע להתקין תקנות מכוח הסעיף המסמך בסמוך למועד חקיקתו. תקנות אלה ייקבעו את אופן קביעת עלות המלאי שנרכש החל מיום ג' טבת התשע"ז (1.1.2017), וכן מקרים שהם תותר הפחתה לירידת ערך של המלאי העסקי לפי שווי כפי שיקבע, ודרכים להוכחתו.

סעיפים 2 ו-3

בשל מאפיינים ייחודיים של ענף היהלומים, נקבעו כללים מיוחדים לניהול פנקסיו של יהלומן, וכן הליכי שומה ייחודיים ליהלומנים. עם הסדרת המיסוי בענף היהלומים, אין עוד הצדקה לקיומם של הליכי השומה כאמור. מוצע לבטל את סעיף 145א, כך שעל שומת יהלומנים, שתעשה לגבי שנת המס 2017 ואילך, יחולו הליכי שומה זהים לאלה החלים על יתר הנישומים, כפי שקבוע בסעיף 145 לפקודה.

וזה נוסחו של סעיף 1א145 אשר מוצע לבטלו:

"סמכות לשום יהלומנים 1א145. רשאי פקיד השומה, בלי לגרוע מסמכויותיו האחרות על פי פקודה זו, לקבוע לפי מיטב שפיטתו את סכום הכנסתו החייבת של נישום שהוא יהלומן כמשמעותו בסעיף 130א וניהל את רישומיו כנדרש בהוראות המנהל לפי סעיף 130, אם סבור פקיד השומה שהכנסת היהלומן לפי רישומיו איננה סבירה, ובלבד שלפני שיקבע שומה כאמור יודיע פקיד השומה ליהלומן על החלטתו לשומו כאמור ויאפשר ליהלומן לערור לועדה לקבילות פנקסים, באחת משתי עילות אלה:

(1) התוצאה העסקית היא סבירה;

(2) היקף השימוש שלו באותן הקלות מהוראות המנהל, שקבע שר האוצר, לא היה בו כדי להשפיע באופן מהותי על התוצאה העסקית."

וזהו נוסחו של סעיף 146(ד) אשר מוצע לבטלו:

"בדונה בערר על פי סעיף 1א145, רשאית הועדה להחליט שפקיד השומה אינו רשאי להשתמש בסמכותו לפי הסעיף האמור."

סעיף 4

מוצע לקבוע כי הוראות סעיף 85(ה), אשר מוצע להוסיפו בתיקון זה, יחולו על מלאי עסקי שנרכש ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017) ואילך. כן מוצע לקבוע שהתיקונים בסעיפים 2 ו-3 בתזכיר חוק זה, אשר מתייחסים לאופן עשיית השומה של יהלומן, יחולו על הליכי שומה לשנת המס 2017 ואילך. כלומר, ששומה על שנות המס הקודמות לשנת 2017 תעשה על פי הליכי השומה הקבועים בפקודה כנוסחה לפני התיקון וזאת אף אם הליכי השומה יעשו לאחר כניסתן לתוקף של הוראות התיקון המוצע בתזכיר חוק זה.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

תתוקן פקודת מס הכנסה כך שתיווסף פסקה (ה) בסעיף 85 לפקודה, יבוטל סעיף 1א145, ויתוקן סעיף 146.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המינהלי אין.

ו. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי/פיסקאלי) אישר את טיוטת החוק.

ז. הממונה על התקציבים במשרד האוצר אישר את טיוטת החוק.

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'...) התשע"ז-2017

1. תיקון סעיף 85 בסעיף קטן 85 לפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), אחרי סעיף קטן (ד) יבוא –

"(ה) בקביעת הכנסתו החייבת של יהלומן, יימדד המלאי העסקי לפי עלותו; ואולם שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע את אופן מדידת עלות המלאי, וכן רשאי הוא לקבוע לסוגי יהלומים, הוראות שלפיהן יימדד המלאי העסקי שלא לפי עלותו; לענין זה –

"יהלומן" – נישום שעיסקו או חלק מעיסקו עיבוד יהלומים, מסחר ביהלומים או תיווך ביהלומים.

"יהלום" – יהלום או אבן חן מסוג אודם, ברקת או ספיר או אבן חן אחרת שיקבע לענין זה שר האוצר בצו.

"עיבוד יהלומים" – לרבות ליטוש, ניסור, חיתוך, ביקוע, ניקוי ומיון של יהלומים "

2. ביטול סעיף 145א1 בסעיף 145א1 לפקודה – בטל.

3. תיקון סעיף 146 בסעיף 146 לפקודה –

(1) בפסקה(א)(2), הסיפה החל במילים "בעררו של יהלומן" – תימחק.

(2) בסעיף קטן (ב), המילים "או על החלטת פקיד השומה על פי סעיף 145א1" – יימחקו.

(3) סעיף קטן (ד1) – בטל.

(4) בסעיף קטן (ה), המילים "או על פי סעיף 145א1" – יימחקו.

4. תחולה (א) הוראות סעיף 85(ה) לפקודה, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, יחולו על מלאי עסקי שנרכש ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017) ואילך.

(ב) הוראות סעיפים 2 ו-3 יחולו על הליכי שומה לשנת המס 2017 ואילך.

¹ ס"ח תשכ"א, עמ' 122; ס"ח תשע"ו, עמ' 648.